

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

11.V.1989

TAJNÉ

Výtisk č. 13

Počet listů: 8✓

Počet příloh: 9/26✓

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 41

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace v ČSSR

V průběhu 10.května 1989 nebylo na území ČSSR zaznamenáno závažné narušení veřejného pořádku a klidu.

Neyla zaznamenána závažná nepřátelská činnost vnějšího protivníka.

Ve státobezpečnostní oblasti nebyly zaznamenány závažné jevy vybočující ze známého trendu nepřátelské činnosti vnitřního protivníka zjištěného v posledním období.

Na území ČSSR byl zaznamenán pouze jeden výhružný telefonát, který byl prověřen jako klamný.

Nebyla zaznamenána závažná mimořádná událost v čs.národním hospodářství, dopravě a spojích.

2. Nepřátelská činnost

b/ V Jihlavě byl zaznamenán záměr signatářů "charty-77" a stoupenců tzv. Hnutí za občanskou svobodu /HOS/, provést provokační akci "besedu jihlavských občanů" s představiteli Výboru čs.veřejnosti pro lidská práva a humanitární otázky, které hodlají do Jihlavy pozvat a diskutovat s nimi k otázkám lidských práv vyplývajících z dokumentu Vídeňské schůzky. Organizátorem akce je ing.NOVÁK Pavel, bývalý předseda přípravného výboru KAN v Jihlavě, signatář HOSu, v roce 1978 odsouzen pro tr.činnost dle § 100 tr.zákona. Chtějí zajistit, aby převážnou část účastníků tvořili stoupenci nelegálních struktur a akcí dát najevo jihlavské OBRODĚ-Klubu za socialistickou přestavbu, že dovedou zorganizovat v Jihlavě konkrétní "věc". Zároveň hodlají prověřit možnosti pronikání do oficiálních struktur a legalizovat setkání krajní opozice ve veřejné místnosti.

V Bratislavě bylo zaznamenáno, že mezi pracovníky matematicko-fyzikální fakulty UK je rozšiřován slovenský překlad vystoupení A.DUBČEKA odvysílaného v maďarské televizi.

V průběhu 10.května 1989 byl na území ČSSR zaznamenán jeden anonymní telefonát /Karlovy Vary, výhružka výbuchem nálože ve Střední ekonomické škole/, bezpečnostní prověrkou ověřen jako klamný. Vyučování bylo v průběhu prováděných opatření přerušeno. Po pachateli se pátrá. Týž den byla v domě v Praze 4 zjištěna kresba hákového kříže. Po pachateli se pátrá.

Dne 10.května 1989 byl jako pachatel odcizení státní vlajky SSSR ze dne 8.května 1989 v Čkyni, okr.Prachatice odhalen nezletilý [REDACTED], nar.1974, žák SOU strojnického - Strakonice, který vlajku sejmula ze žerdi a odnesl ji domů.

3. Negativní jevy a poruchy v čs.národním hospodářství

V týdnu od 17.-23.dubna 1989 byly na lince bílé pečivo v pekárně Sokolov, závodu Západočeské pekárny Karlovy Vary ve dvou případech nalezeny šrouby, které způsobily poruchu linky. V prvním případě byl šroub zjištěn v dělícím stroji, ve druhém případě na předkynárně v řetězovém převodu. Uvedené šrouby nebyly součástí zařízení, jednalo se o úmyslné vhodení. Přestože v obou případech nevznikly velké škody /došlo pouze ke zdržení ve výrobě/, narušení výroby pečiva by vyvolalo nespokojenost obyvatel se zásobováním. Oba případy nebyly oznámeny orgánům SNB.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a/ Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Dne 6. května 1989 kolem 14.15 hodin zjistil zaměstnanec n.p. Konvěta Česká Třebová /okr. Ústí nad Orlicí/ při mazání pracovního stroje dodavatelské firmy z NSR zn. Winter, že v mazacím tuku tlakového lisu se nachází drobné pevné částice podobné křemičitému písku. Bylo zjištěno, že mazací tuk, který je umístěn vedle pracovního stroje znehodnotil dosud nezjištěný pachatel. Po výměně tuku z tlakových maznic byl stroj uveden do provozu. Znehodnocený tuk byl ponechán na místě a dne 10. května 1989 byl dalším zaměstnancem opět použit k promazání stroje. Z těchto důvodů bylo rozhodnuto o jeho odstavení z provozu. Zda došlo k jeho poškození a další okolnosti případu se zjišťují. Na provozu stroje je závislá výroba radiátorů pro tuzemsko i vývoz do NSR. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin poškozování majetku v socialistickém vlastnictví.

Vyšetřuje OS SNB Ústí nad Orlicí.

Dne 8. května 1989 v 02.55 hodin došlo v Chemických závodech ČSSP Litvínov /okr. Most/ v provozu Petrochemie 2 v důsledku falešného signálu k výpadku kompresoru pyropropylenu GB-201 a následnému odstavení etylenové jednotky. Přímá škoda nevznikla a následná, která bude upřesněna, činí asi 6 000 000 Kčs. Cizí zavinění nebylo zjištěno. Ke zranění osob nedošlo. Výroba bude obnovena v průběhu dne 11. května 1989.

Vyšetřuje OS SNB Most.

Ve dnech 6. - 8. května 1989 se nad územím okresu Poprad a Vysokých Tater přehnala větrná smršt. Poškozením lesních porostů a trolejového vedení tatranských železnic byla způsobena škoda 47 660 000 Kčs. Ke zranění osob nedošlo. Přes-

ná výše škody se zjišťuje za účasti odborných komisí.

Navazuje na DSZ ze dne 14. března 1989: k průvalu vody a teku-
tého nadloží do stěnového porubu v k.p. Slovenské uhelné
doly v Handlové /okr. Prievidza/, při němž byla zatopena
důlní technika v hodnotě 25 800 000 Kčs a přerušena těžba
uhlí. Vzhledem k tomu, že na havárii nenese vinu konkrétní
osoba, bylo dne 10. května 1989 stíhání pro trestný čin obec-
né ohrožení ve smyslu trestního řádu zastaveno. V porubu je
dosud uzavřena dobývací technika v hodnotě asi 8 000 000 Kčs.

Vyšetřovala OS SNB Prievidza.

b/ Násilná trestná činnost

Dne 10. května 1989 byl v Brně vzat do vazby pro trestný čin
vraždy mladistvý [REDACTED] /nar. 1974, bytem Suchdol -
Labutice, okr. Prostějov, učeň/. Jmenovaný dne 8. května 1989
kolem 17.30 hodin v Kudlově /okr. Gottwaldov / úderem lahví
a kopáním do hlavy zavraždil [REDACTED] /nar. 1917/.
Z bytu poté odcizil 200 Kčs, hodinky a alkohol.

Vyšetřuje KS SNB Brno.

c/ Majetková trestná činnost

Dne 10. května 1989 bylo v Bratislavě zahájeno stíhání pro
trestné činy porušování povinnosti při nakládání s hmotnými
a finančními prostředky a rozkrádání majetku v socialistickém
vlastnictví proti [REDACTED] /nar. 1951, bytem Bratisla-
va, zaměstnán JRD Šrobárová, okr. Komárno, člen KSČ, 2x soud-
ně trestán/. Jmenovaný v letech 1986 - 1987 jako vedoucí stře-
diska přidružené výroby JRD Šrobárová při MNV Tomášikovo a
TJ Športinvalid Košice se sídlem v Bratislavě získal těmto
organizacím neoprávněný majetkový prospěch ve výši 5 646 151
Kčs tím, že při fakturaci vykonaných prací pro různé podniky

vědomě uváděl nepravdivé údaje. Pro sebe a pracovníky svých pracovních skupin tak získal neoprávněně na mzdách 1 422 077 Kčs. Vzhledem k tomu, že [] se v místě bydliště nezdržuje bude po něm vyhlášeno celostátní pátrání.

Vyšetřuje MS SNB Bratislava.

V době od 6. do 10. května 1989 se na stavbě sídliště Brno-Komárov vloupal dosud nezjištěný pachatel, nedostatečně zajištěným oknem, do skladu a šatny zaměstnanců Pozemních staveb Gottwaldov. Po vypáčení petlice odcizil ze skříňky nastřelovací pistoli typu Hilti a 10 000 ks nábojů. Uvedenému podniku tak vznikla škoda asi 12 000 Kčs. Po pachateli a odcizené pistoli se pátrá.

Vyšetřuje MS SNB Brno.

V době od 7. do 9. května 1989 bylo v Praze 6 provedeno vloupání nezajištěným oknem do domku ataše velvyslanectví Iránu [] /nar. 1955/. Odcizením 3 000 Kčs na hotovosti, šperků, spotřební elektroniky a dalších věcí vznikla poškozenému škoda asi 40 000 Kčs. Po pachateli a odcizených věcech se pátrá.

Vyšetřuje OS SNB Praha 6.

Dne 10. května 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 139 případů krádeží vloupáním, z toho:

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	15	14	8	28	52	633 300
SSR	3	2	-	8	9	119 800
ČSSR	18	16	8	36	61	753 100

Ve dnech 2. - 9. května 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 547 případů krádeží vloupáním, z toho:

	do obchodů a restaurací	bytu	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	52	62	82	108	132	2 077 200
SSR	23	19	22	13	34	588 500
ČSSR	75	81	104	121	166	2 665 700

d/ Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dne 10. května 1989 ve 04.00 hodin na silnici mezi Kláštercem nad Ohří a Chomutovem řidič soukromého automobilu [redakce] /nar. 1941, bytem Chomutov, dělník/ z dosud nezjištěných příčin vjel na levou stranu vozovky, kde se čelně střetl s protijedoucím autobusem. Při nehodě jmenovaný utrpěl smrtelné a jeho dva spolujezdci těžké zranění. Škoda na automobilu a autobusu činí asi 60 000 Kčs. Požití alkoholu u řidiče autobusu bylo vyloučeno dechovou zkouškou. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin ublížení na zdraví.

Vyšetřuje OS SNB Chomutov.

Dopravní nehody dne 10. května 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	224	6	9	1 195 900
SSR	63	1	5	338 300
ČSSR	287	7	14	1 534 200

Dopravní nehody ve dnech 2. - 9. května 1989

	počet nehod	usmrcto osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	1 318	6	61	5 979 700
SSR	558	5	32	2 919 600
ČSSR	1 876	11	93	8 899 300

e/ Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 9. května 1989 v 18.51 hodin byli v úseku roty PS Černé jezero /okr. Klatovy/ zadrženi pro pokus o ilegální přechod státní hranice z ČSSR do NSR občané NDR Michael GIERSCH, Mario VERONELI /oba nar. 1969/ a Bernd PELLER /nar. 1966/. Při zadržení bylo použito jednoho varovného výstřelu. Střela rědopadla na území sousedního státu. Při výslechu zatajili přítomnost dalšího narušitele, též občana NDR Sigmunda SCHLOFFERA /nar. nezjištěno/, který uskutečnil proryv státní hranice.

Vyšetřuje komise velitelství 7. bPS.

Dne 10. května 1989 zadrželi příslušníci PS pro přípravu k ilegálnímu přechodu státní hranice z ČSSR do Rakouska a NSR 1 občana ČSSR a 6 NDR.

Hranici se socialistickým státem narušili 2 občané ČSSR, 3 NDR a 2 PLR.

ze zájezdu organizovaného čs. cestovními kancelářemi na Kubu se při mezipřistání v Montrealu nevrátilo 10 občanů ČSSR.

5. Názory a nálady obyvatelstva

V průběhu 10.května 1989 nebyly poznatky tohoto charakteru zaznamenány.

Těžba zlata v ČSSR - závady

V dubnu 1989 proběhlo jednání mezi Českým geologickým úřadem Praha /dále ČGÚ/ a australskými firmami GWALTA GROUP INTERNATIONAL LIMITED a BARRACK MINES LIMITED z Perthu ohledně vytvoření společného podniku pro těžbu zlata na území ČSSR v oblasti Povltavska, část Mokrsko.

Kalkulace zisku mají závažné nedostatky ve vztahu k ocenění ložiska, čímž by vznikla zahraničnímu partnerovi roční míra zisku okolo 75 %, což se naprosto vymyká jakýmkoli standartům. Neúměrně vysoký zisk pro zahraničního partnera odporuje čs.dezrovémá zákonu. Přístup ČGÚ k míře zisku z vloženého kapitálu ve prospěch zahraničního partnera je abnormální a v žádném případě neodpovídá zájmům čs.ekonomiky. Z hlediska čs.právního řádu spadá rozhodnutí o těžbě a využívání nerostných ložisek všeobecně pod čs.ústavu /Zákon č.100/1960 Sb./, Hospodářský zákoník /Zákon č.109/1964 Sb. ve znění Zákona č.98/1988 Sb./ a zákon o využívání nerostného bohatství /Banský zákon č.44/1988 Sb./. Současně z díkce zákona o podnicích se zahraniční majetkovou účastí vyplývá, že tyto by neměly být zakládány v oblastech důležitých pro zabezpečení obrany a bezpečnosti ČSSR /Zákon č.173/1988 Sb./. Zlato je strategické plavidlo a disponovat s ním má výlučné právo jen stát.

Je reálné nebezpečí zamorení životního prostředí z důvodu těžby zlata za využití kyanidu. Bylo zjištěno, že předseda ČGÚ JUDr.Josef PRAVDA obchází, resp. neberε do úvahy uvedené skutečnosti a z vlastní iniciativy vytváří všechny předpoklady k tomu, aby společný podnik se zahraničním subjektem pro těžbu zlata na území ČSSR byl za každou cenu vytvořen. Předseda ČGÚ v rozporu se skutečností vystupuje trvale jako oficiální zmocněnec ČSSR při takovýchto jednáních, aniž byl k tomu delegován.

Dále bylo zjištěno, že JUDr.PRAVDA nereagoval a nereaguje ani na oficiálně zamítavá stanoviska předsedy SBČS s.POTÁČE a ministra financí ČSSR s.STEJSKALA a v jednáních se zahraničními partnery pokračuje v rozporu s jejich stanovisky.

Bylo vyžádáno zpracování odborného posudku z hlediska geologie a efektivnosti těžby zlata v dotyčné lokalitě.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Adamec
s.Pitra
s.Hegenbart
s.Jireček

Poškozování životního prostředí chemickými přípravky
na ochranu rostlin

Československé zemědělství za účelem snížení ztrát v rostlinné výrobě používá řadu chemických přípravků na ochranu rostlin. Závislost na dovozu z nesocialistických států je 60 %. Obdobná situace je i v rámci celé RVHP. Proto kapitalistické firmy projevují značný zájem o čs. trh. K tomu využívají legálních i nelegálních možností. Garatem pro zkoušky agrochemikálií je Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský /dále ÚKZUZ/ Bratislava a Brno.

Jsou získávány poznatky, že jsou prováděny zkoušky bez vědomí nadřízených orgánů, tj. MZVŽ a ÚKZUZ. Jde hlavně o přípravky od firmy ICI, CIBA, SANDOZ, BASF, HOECHST, BAYER, DOW CHEMICAL a DU PONT. Tyto zkoušky byly prováděny v JZD Dolní Bukovsko, Chrášťany, Mutějovice, Práče, Studenec, Planá a Zálužany.

V JZD ROZKVĚT Dolní Bukovsko, okr. České Budějovice byly v letech 1987 a 1988 prováděny zkoušky na pozemcích, které se nacházejí v pásmu ochrany podzemních vod s chemickými přípravky CHISEL TM, RACER, CITTOVET, GRANSTAR, MATRIX, HARMONY, NELPON, SC 0051, CGA 136872 od firem CIBA GEIGY, DU PONT a ICI.

V JZD PRÁČE je finalizováno BAYTAN - mořidlo od NSR firmy BAYER, ke kterému bylo zjištěno, že při použití na ozimý ječmen vzniká rezistence a porosty jsou napadány chorobou "PADLÍ TRÁVNÍ". O situaci jsou informovány nadřízené orgány /MZVŽ a ÚKZUZ/, které do současné doby nezaujaly žádné stanovisko.

V JZD Chrášťany a Mutějovice, okr. Rakovník byly prováděny zkoušky chemickými látkami na ochranu chmele značky BAYTHROD, FORCE a CACCADE. Zkoušky byly prováděny bez vědomí Okresní hygienické stanice a nadřízených orgánů.

Dne 1.10.1988 jednali zástupci USA fy DU PONT /VC PELISTER a ULRICH/ s ředitelem Drůbežářského státního podniku v Bratislavě /ing.SKALIČAN/ ohledně založení pobočky firmy v Bratislavě, jejímž posláním by bylo přezkušování chemických přípravků na pozemcích Drůbežářského státního podniku z důvodu, že na Západě jsou tyto zkoušky z hlediska ekologického neúnosné a finančně značně nákladné. Jednání nebylo dosud ukončeno konkrétní dohodou.

Zástupci firmy ICI čs. občané MENTBERGER a VOKŘÁLOVÁ provádějí distribuci agrochemikálií přímo na jednotlivá JZD z tzv. "příručního skladu". Jedná se o přípravky, které nejsou povoleny v ČSSR, nebo jsou povoleny jen omezeně.

Kapitalistické firmy za poskytnutou pomoc hradí vybraným osobám cesty a pobyt v zahraničí. Zástupce firmy ICI sám navrhoval účastníky cest do zahraničí, kterým uvedená firma tuto cestu hradila v plném rozsahu. Jedná se o zástupce JZD, výzkumných ústavů, MZVŽ a VŠZ Praha.

Na pozvání japonské firmy SUMITOMO a NIPON uskutečnil v roce 1987 návštěvu firmy ředitel odboru agrochemikálií zemědělského zásobování a nákupu /ZZN/ Praha ing.SUCHAN, který po návratu prosazoval přípravky uvedených firem. V současném období projevuje zájem o cestu do Japonska ing.BAMBÁSEK - ředitel Správy ochrany rostlin.

Švýcarská firma CIBA GEIGY prostřednictvím svého zástupce ing.KOŠTALA připravuje v roce 1989 tzv. "ředitelskou cestu" pro vybrané funkcionáře.

Prostřednictvím FMZVŽ a ÚKZUZ bude provedena celorepubliková preventivně výchovná akce s cílem zabránit poškozování životního prostředí.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš	s.Hegenbart
s.Adamec	s.Jireček
s.Pitra	s.Lazar
s.Knotek	

Zájem diplomatů NSR o opatření NDR a ČSSR v souvislosti s odstraněním zabezpečovacích zařízení na maďarsko-rakouské hranici

Diplomaté stálého zastoupení /SZ/ NSR v NDR projevují velký zájem o opatření, která přijmou orgány NDR a ČSSR v souvislosti s odstraněním zabezpečovacích zařízení na maďarsko-rakouské hranici, v čemž spatřují nebezpečí vysokého přílivu asylantů z ČSSR a NDR. Podle jejich názoru přišlo zprůchodnění hranice do doby, kdy současný příliv asylantů již působí v NSR velké potíže, takže jsou přijímána regulační opatření a připravuje se i příslušná zákonná úprava. Byl vysloven předpoklad, že NDR zřejmě omezí turistiku do MLR, stanoví pro ni podrobné podmínky jako pro vycestování do Jugoslávie a ztrátu možnosti výjezdu do MLR bude kompenzovat zvýšením požadavků vůči ČSSR.

Z výkladu diplomatů SZ NSR lze odvodit, že vláda NSR by případná administrativní a jiná opatření ze strany NDR a ČSSR zneužila k obvinění z porušování závěrů vídeňské následné schůzky. Na druhé straně však je zřejmé, že by uvítala jakékoliv omezení již proto, že touto cestou očekávaný příliv asylantů způsobí další potíže.

/Představitel FMV v NDR/

Rozdělovník

- s. Jakeš
- s. Husák
- s. Adamec
- s. Indra
- s. Lenárt
- s. Hegenbart
- s. Johanes

Ac.d. FMV - 7

I, II S -

K možnosti návštěvy venezuelského ministra obrany v ČSSR

Po předložení nabídek SSSR a ČSSR na dlouhodobou spolupráci v oblasti vojenské techniky a technologie se i přes odpor pro-amerických pravicových kruhů ve venezuelských ozbrojených silách rýsuje možnosti navázání obchodních styků Venezuely s ČSSR, pokud jde o nákupy vojenské techniky.

Venezuelský ministr obrany Italo del Valle Alliegro dal pokyn k přezkoumání výhodnosti navázání těchto styků. Vzhledem k nedostatku deviz vyčleněných ve státním rozpočtu Venezuely na obranu kalkuluje ozbrojené síly této země s možností výhodného nákupu sovětské a československé vojenské techniky a technologie uvolněné v souvislosti s odzbrojovacím procesem. Zároveň Venezuela hledá odbytiště pro produkci metalurgického komplexu CVG /Venezuelská společnost - Guayana/.

Venezuelský ministr obrany byl v listopadu 1988 předběžně pozván prvním náměstkem FMZO soudruhem VODRÁŽKOU k návštěvě Československa. Tohoto pozvání by mohl využít od druhé poloviny května do poloviny června, kdy plánuje cestu do Itálie a Švýcarska, s tím, že by datum návštěvy Československa stanovil dodatečně sám, za předpokladu, že pozvání bude aktualizováno jménem ministra čs. velvyslance v Caracasu.

Ministr Alliegro má zájem seznámit se s čs. vojenským průmyslem, uvítal by předvedení menšího útoku pěchoty za podpory letectva. Část návštěvy by rád věnoval pobytu v lázních, který by chtěl spojit s kulturním a turistickým programem. Jako dar by nejvíce ocenil střelnou zbraň s gravírováním. Návštěva má proběhnout bez publicity. Venezuelský ministr očekává, že budou hrazeny letenky a pobyt jemu i jeho dvou až tříčlennému doprovodu, příp. též manželce.

Při jednání lze očekávat ze strany ministra Alliegra spíše vyčkávací postoj. Nevylučuje se podpis memoranda o vzájemné spolupráci v příštím období, dokument však musí být výlučně obchodního charakteru a musí být předem konzultován. Prioritním zájmem ministra bude získat co nejvýhodnější platební podmínky, vyloučena není ani přístupnost k formám kompenzace a vazbových operací.

Dle pramene informace existuje možnost, že ministr Alliegro v červenci odstoupí. Pramen informace rovněž nevylučuje, že zájem o čs. vojenskou techniku je součástí náhradního plánu prezidenta Carlose Andrése Péreze pro případ neúspěšného jednání s USA o poskytnutí nových půjček.

V současném období se údajně nebude jednat o nákupu těžké techniky Varšavské smlouvy. Existuje však reálná možnost nákupu techniky pro potřebu týlových jednotek.

/I. správa SNB/

Rozdělovník

s.Jakeš
s.Husák
s.Adamec
s.Indra
s.Lenárt
s.Hegenbart

Vod.FMV - 7

I, II S

Hanns Werner SCHWARZE - charakteristika generálního tajemníka
PEN klubu NSR

Hanns Werner SCHWARZE, narozen 8.6.1924 v Berlíně, ženatý, bytem Delbrückstrasse 14a, Berlín 33, tel. 030/8912010, je přední žurnalistka s velmi dobrými kontakty na vedoucí politiky všech politických stran.

Přesto, že je od 1.1.1989 v důchodu, působí i nadále jako občasný host ve studiu ZDF, kde byl zaměstnán jako vedoucí studia a šéfredaktor pořadu "Kennzeichen d", ve které rádoby objektivně posuzoval NSR a NDR. Většina těchto populárních pořadů byla využívána ZDF ke kompromitaci společenského a politického zřízení NDR.

SCHWARZE si vytvořil pozici nezávislého, kritického a v podstatě objektivního novináře, orientovaného v posledním období zejména na prosazování západního pojetí lidských práv na celém světě. Při posuzování některých ekologických otázek inklinuje ke straně "zelených". SCHWARZE nepatřil k organizátorům klasických pravicově orientovaných akcí: začátkem sedmdesátých let podporoval uzavření tzv. východních smluv a vystupoval i proti tzv. zákazu výkonu povolání. Za své liberální postoje a reportáže mu byla v roce 1970 udělena cena Adolfa GRIMMA a v roce 1975 dostal cenu německých kritiků. Je nositelem ceny Gustava HEINEMANA.

Vzhledem k rozložení politických sil v německých hromadných sdělovacích prostředcích byl SCHWARZE zpravidla podporován levicí a SPD. SCHWARZE je čestným profesorem Svobodné univerzity /FU/ v Berlíně, kde příležitostně působí na institutu pro publicistiku a komunikační politiku se zaměřením na televizi jako medium a televizní studio.

Jako generální tajemník PEN klubu NSR /Sandstrasse 10, 6100 Darmstadt, tel. 06151/23120/ je i přes uhlazené jednání cílevědomý a bezohledný při prosazování svých názorů. Je obtížné s ním zavést diskusi na téma, které je mimo jeho scénář. Za této situace odmítá jakékoliv logické argumenty a ještětne poukazuje na svoji předchozí žurnalistickou praxi včetně rozhovorů s "osobnostmi", které určovaly dějiny". Zákony socialistických zemí považuje za podmínečně platné, protože "byly přijaty nedemokratickou cestou lidmi, kteří nepředstavují skutečnou vůli voličů". O otázkách týkajících se dodržování lidských práv v NSR odmítá diskutovat s tím, že ve srovnání s ČSSR je situace v NSR v pořádku.

SCHWARZE zásadně odmítá skutečnost, že HAVEL a další byli právoplatně odsouzeni nezávislým soudem. Podle jeho názoru je HAVEL spisovatel, uvězněný především pro politický nesoulad s postupem československé vlády a politikou KSČ, přičemž soudem projednané skutečnosti jsou jen formálním důvodem k jeho umlčení. Ve skutečnosti se jedná o "banality", které civilizovaná společnost evropské úrovni přehlíží.

Podle západoberlínských novinářských kruhů by SCHWARZEHo aktivita ve věci HAVLA mohla vyústit v udelení Nobelovy ceny, protože je v ZSS hledán nový "mučedník" /změnilo se postavení SACHAROVa a WALESY/.

/I. správa SNB/

Rozdělovník

- s. Jakeš
- s. Husák
- s. Adamec
- s. Indra
- s. Lenárt
- s. Fojtík
- s. Hegenbart

PMV - 7

I, II -

Zahraničněpolitický establišment BUSHovy administrativy na počátku jejího funkčního období-----

"TOWERova aféra" zpomalila novému americkému prezidentovi proces formování hlavních článků zahraničněpolitického týmu jeho administrativy. Realizace záměrů jeho kádrové politiky v tomto směru však byla celkově úspěšná.

BUSHovi se podařilo soustředit odborně i politicky široce uznávané osobnosti. Vládnoucí kruhy v nich spatřují záruku aktivního úsilí administrativy o další semknutost Západu, stabilizaci a pokračování výdobytků USA vůči SSSR na mezinárodní scéně a ve vzájemných vztazích, při odstraňování překážek bránících západní hospodářské konjunktuře a rozhodné politické kapitalizaci procesu snižování zadluženosti rozvojových zemí.

Praktické zkušenosti s výkonem zahraniční politiky /ZP/ umožní prezidentovi efektivní řízení celého procesu její další tvorby, kterou založí na spolupráci tandemu Rady národní bezpečnosti /RNB/ a ministerstva zahraničních věcí, představovaného SCOWCROFTem, BAKERem a jeho osobním náměstkem EAGLEBURGERem.

Tento tým bude tradičně doplňovat ministr obrany CHENEY, ministr financí BRADY a ministr obchodu MOSBACHER, jehož profil nadále roste, zdá se i na úkor prezidentova zvláštního pověřence pro otázky mezinárodního obchodu HILLSOVÉ. Prosazování nových globálních problematik v mezinárodních vztazích zvýší rovněž zahraničněpolitický profil ministra spravedlnosti THORNBURGHa /boj s terorismem a narkoterorismem/ a ministra zemědělství YEUTTERa /počátek nové světové potravinové krize, zejména v rozvojových zemích/.

Podíl CIA a celého amerického "zpravodajského společenství" na procesu americké ZP v dalším období nadále poroste.

Na rozdíl od předchozích administrativ budou výše uvedení představitelé administrativy profesionálně výjimečně disponováni k realizaci dalších strategických kroků vůči SSSR a ZSS. Jde v zásadě o konzervativní pragmatiky s dobrými osobními vztahy ke Kongresu ovládanému Demokratickou stranou, což bude periodicky vyvolávat kritiku republikánské pravice.

V čele týmu pro americkou ZP budou výrazně zastoupeni texasští politikové /BUSH, BAKER, CHENEY a MOSBACHER/ a představitelé severovýchodních kruhů /BRADY, THORNBURGH a předseda Rady ekonomických poradců prezidenta BOSKIN/, viditelně na úkor kalifornského establišmentu REAGANova funkčního období.

Ideologicky výraznou skupinu tvoří politici donedávna spolupracující s KISSINGERem, jako jsou SCOWCROFT, EAGLEBURGER a BAKERův náměstek pro politické plánování ROSS. Jejich vliv, zejména ve směru na BAKERa, bude nadále středem pozornosti pravice. Republikánské vedení však plně respektuje koncepční politickou a odbornou zdatnost těchto politiků, prověřenou dlouhodobým bojem o zahraničněpolitickou strategii strany.

Nejvýše postaveným exponentem krajní pravice v zahraničněpolitickém establišmentu administrativy bude viceprezident QUAYLE. Jeho profil však bude, přinejmenším v nejbližším období, nesrovnatelně nižší, než tomu bylo u jeho předchůdce ve funkci, a soustředí se zatím spíše do oblasti realizace americké "veřejné diplomacie". Za jejího vlivného mluvčího je považován také BAKERův náměstek pro politické otázky KIMMIT. Za spojence je považován i SCOWCROFTův zástupce GATES a perspektivně řada osobností na středním stupni řízení příslušných ústředních orgánů činných v oblasti tvorby americké ZP, které jsou potvrzovány v těchto dnech americkým Senátem. Na rozdíl od REAGANova období se BUSHovi podařilo vliv krajní pravice ve vedení procesu tvorby ZP podstatně omezit.

V nejbližším období dojde zejména k zefektivnění práce Rady národní bezpečnosti /RNB/, jež za REAGANova období postupně přestala koordinovat tvorbu americké ZP na úkor roztříštěné politiky příslušných ministerstev a ústředních orgánů. RNB bude hlavním koordinátorem procesu tvorby ZP USA. SCOWCROFT pokračoval v tomto směru v její reorganizaci. Za koordinaci tvorby ZP na meziresortní úrovni bude odpovídat jeho náměstek GATES, zástupce ředitele CIA v předchozí administrativě.

Cílem probíhajícího strategického přehodnocení americké ZP zůstává zejména další proces jejího řízení, který by měl plynule navázat na "strategickou pauzu" USA v dialogu se SSSR. Zdržovací taktika přispěla k urychlení průběhu mimořádných sociálně ekonomických změn v PLR, MLR i v samotném SSSR, ale nepřinesla BUSHově administrativě jasnou odpověď na aktuální otázku její politiky vůči SSSR, "zda čas ještě stále pracuje ve prospěch USA a Západu" a zda je politicky únosné ponechat GORBAČOVovi i nadále břemeno odzbrojovacích a souvislých zahraničněpolitických iniciativ.

Konsensus západoevropských spojenců, kde v tomto směru začínají pro USA narůstat vážné politické problémy, je v současném období předmětem mimořádných aktivit SCOWCROFTova zástupce pro evropské a sovětské záležitosti BLACKWILLA. Své kvality bude muset v nejbližším období prokazovat i jeho zástupce pro otázky Blízkého východu HAAS a zástupce pro asijské záležitosti JACKSON.

Imperativem další činnosti RNB bude integrace mezinárodně-ekonomických otázek s "klasickými otázkami" národní bezpečnosti. Kritickým předpokladem úspěchu RNB v tomto směru bude další integrace americké zahraniční ekonomické politiky s celým rámcem ostatních aspektů ZP USA. Vedle koncepční osobnosti BAKERa v tomto směru sehráje výraznou roli i ministr financí BRADY, který by měl řídit příslušný meziministerský výbor. Skutečnost, že BRADY není statutárním členem RNB, vyvolala diskusi o tom, zda by se prezident neměl pokusit v tomto směru o změnu příslušných ustanovení "National Security Act" z r. 1947, jež zřejmě v průběhu doby zastarala. Za situace, kdy je administrativa pod tlakem opozicí ovládaného Kongresu, by však toto BUSHOVO úsilí představovalo více politických problémů než užitku.

Význam ekonomické agendy v dalším rámci americké ZP vedl prezidenta k největší koncentraci příslušných odborníků v aparátu Bílého domu od poválečného období. Problémy, jež mu způsobila "TOWERova aféra" s kádrovou politikou, vedly proto k dočasnemu zvýšení profilu šéfa Rady ekonomických poradců prezidenta prof. BOSKINA i prof. PORTERA, BUSHOva poradce pro ekonomické a vnitropolitické otázky, vůči příslušným ústředním ekonomickým orgánům. Ve stejném období došlo k posílení kádrového postavení CIA v rámci ministerstva obchodu, kde tato špionážní agentura údajně obsadila svými pracovníky funkci vedoucího právního poradce /Wayne BERMAN/ a vedoucího departmentu exportní kontroly /Dennis KLOSKE/.

V současnosti diskutovaný "BRADYho plán" pomoci RZ je spojen s přehodnocováním celého rámce americké zahraniční rozvojové pomoci, přičemž bude administrativa řešit:

- koordinaci všech aspektů nových, tzv. globálních problematik,
- restrukturalizaci programů soustředěných na tyto otázky /bída, ekologické problémy, politická participace obyvatelstva atd./, s cílem maximálně využívat omezených zdrojů USA,
- zaměření těchto programů na dlouhodobé americké politicko-ekonomicke zájmy.

Současné strategické přehodnocování americké zahraniční a národněbezpečnostní politiky zvýšilo mimořádně profil SCOWCROFTA. Hlavním prezidentovým poradcem pro otázky ZP však bude BAKER, který ji bude současně "prodávat" Kongresu a do zahraničí.

BAKER bude hrát roli rozhodujícího prezidentova muže na ministerstvu zahraničních věcí /STADEP/. Odpovídá tomu odstup, který si udržuje od tradičního profesionálního establišmentu STADEPU a složení týmu spolupracovníků, jež si s sebou BAKER přivedl. Vedle EAGLEBURGERa, spolutvůrce politiky "malých kroků" vůči ZSS, nyní zaměstnaného tvorbou odpovědí na GORBAČOVovy iniciativy vůči západní Evropě, se bude BAKER spoléhat na politické a odborné schopnosti 40 letého ROSSe a 35 letého ZOELLICKa. ROSS se jako koncepční pracovník v oblasti ZP osvědčil již v BUSHOvě prezidentské kampani.

ni. ZOELLICK potvrdil své kvality jako hlavní prezidentův poradce při jeho posledních jednáních s Kongresem v choulostivé otázce další pomoci nikaragujským kontras.

Při současném obsazování klíčových postů zahraniční služby BUSH i BAKER kombinují odborná hlediska s politickými jmenováními podstatně úspěšněji než předchozí administrativa. Potvrzuje to již předchozí schválené, ale i současné prezidentovy kádrové návrhy na jmenování velvyslanců do takových zemí, jako je např. ČLR /LILLEY/, Japonsko /ACOST/, Jižní Korea /GREGG/, Mexiko /NEGROPONTE/, NSR /WALTERS/. Promyšleným tahem je i "politické jmenování" TEMPLEY-BLACKové velvyslankyní v ČSSR, jež nesnižuje profil americké účasti u nás, ale naopak rozšiřuje prostor pro další etapu zvýšeného tlaku na čs. stranické a státní vedení, zejména dalším působením na čs. kulturní frontu.

BAKERův STADEP bude ještě více koordinovat svou spolupráci s Americkou informační službou /USIA/ při realizaci projektu "veřejné diplomacie", jehož význam v boji administrativy s GORBAČOVovou ofenzívou ve světovém veřejném mínění nadále poroste. Zárukou realizace těchto cílů by mělo být jmenování GELBa jejím ředitelem. Jeho osobní kontakty v Bílém domě by měly současně napomoci dalšímu zvyšování profilu pracovníků USIA v rámci americké zahraniční služby. Kongres se však bude nadále snažit, v počátečním období zřejmě neúspěšně, omezit republikánskou propagandu v jejích masových médiích.

BAKERovým výrazným protagonistou v oblasti odzbrojovacích otázelek by mohl být předseda Americké agentury pro zbrojení a odzbrojení R. LEHMAN. Sondáže BUSHova přechodného týmu, provedené v Kongresu, jež zkoumaly možnosti učinit z LEHMANa příslušného náměstka BAKERovi, se setkaly s odporem legislativy. Tento odpor Kongresu by z uvedené snahy administrativy učinil politicky riskantní záležitost.

V souvislosti s vlivem zpravodajských služeb na proces tvorby ZP USA bude prezident postupně nucen řešit zásadní otázky jejich další práce. Strategické přehodnocování americké národněbezpečnostní

a zahraniční politiky vytyčí nové rámce problémů, s nimiž se budou muset vyrovnat. Úprava priorit, mj. také růst významu nových globálních problematik, postaví před prezidenta potřebu úspěšně obhajovat před legislativou jejich zvýšený profil, včetně struktury jejich dalšího financování, kde okolo 50 % pohlcuje činnost proti SSSR a dalším "komunistickým zemím". BUSH se bude moci opřít o autoritativní pozice ředitele CIA WEBSTERa v Kongresu a odbornou a politickou zdatnost SCOWCROFTova zástupce GATESe a specialisty RNB na rozpočtové zpravodajské otázky WORKINGa.

Prezident bude opět řešit otázku efektivnosti dalšího spojení funkce ředitele CIA s funkcí šéfa celého amerického "rozvědného společenství". S ohledem na mimořádný význam objektivní zpravodajské analýzy ve stávajícím období budou řešeny otázky dalšího rozšíření hranic mezi analytickými a operativními departmenty speciálních služeb a otázky zastřešující struktury CIA. S ohledem na děletrvající problémy dalšího řízení stále rostoucího objemu zvláštních operací v regionálních střetových oblastech budou dále řešeny otázky jejich převodu z CIA na PENTAGON. Vojenská zpravodajská služba DIA si udržuje zatím stále vysoký profil, a to bez ohledu na sérii střetů nového ministra obrany CHENEYho s profesionálními špičkami jeho resortu.

Prezident bude každopádně věnovat větší pozornost než jeho předchůdce iniciativám a připomínkám svých výborů poradců pro zahraniční zpravodajství /PFIAB/ a pro zpravodajský dohled /IOB/.

Úspěch BUSHovy ZP bude podmíněn jeho účinnou spoluprací s Kongresem. Prezident k tomu přihlížel při sestavování svého zahraničněpolitického týmu. Dobré vztahy jeho představitelů k legislativě posiluje i koordinace lobbistického úsilí Bílého domu vůči Kongresu osobou McCLUREho. Jmenovaný působil od r. 1965 do 1985 jako poradce senátora TOWERa.

Jmenování demokrata ARONSONa náměstkem BAKERa pro otázky Latinské Ameriky potvrzuje, že prezident bude v zájmu efektivní spolupráce s Kongresem připraven k ústupkům. Základem BUSHovy dlou-

hodobé strategie v tomto směru bude kompromitace legislativy jejím zatažením do procesu tvorby politiky v choulostivých národněbezpečnostních a zahraničněpolitických otázkách.

/I. správa SNB/

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Lenárt
s. Fojtík
s. Hegenbart

FMV - 7

S, II, S > NIS

Činnost Demokratického svazu v SSSR

Demokratický svaz /DS/ v SSSR hodnotí výsledky březnových voleb jako svůj velký úspěch. Členové DS i dalších tzv. neformálních skupin v předvolební kampani vyvíjeli značné agitační aktivity. Rozšírovali letáky, přelepovali vyvěšené fotografie kandidátů a osobně přesvědčovali občany, že hlavním viníkem současné situace v SSSR je komunistická strana, totalitní režim a nomenklaturní kádry. Vhodně využívali odhalovaných nedostatků z období kultu osobnosti i období stagnace proti KSSS a tak v podstatné míře ovlivnili většinu voličů v průmyslových obvodech. Ve vojenských obvodech ovlivnilo situaci zejména vyhlášení MNO o snižování stavu armády a sdělení, že uvolnění příslušníci praporčického a důstojnického sboru nesmí být umísťováni ve městech jako Leningrad, Moskva apod. Změna pokynu přišla až těsně před volbami, kdy část vojáků z povolání, včetně rodinných příslušníků, byla rozhodnuta vyjádřit svoji nespokojenost. Navíc - vzhledem k "demokratizaci" - političtí pracovníci již u jednotek neprováděli předvolební agitaci, a to v době, kdy se dost hořilo o nesprávné činnosti armády v Afghánistánu.

Ihned po volbách, 27. 3. 1989, se na Leningradské univerzitě uskutečnila schůzka Sociálně demokratické strany, jíž se zúčastnili pouze příslušníci inteligence, všichni absolventi vysokých škol. Více jak polovina účastníků jsou kandidáti a doktoři politických věd. Jejich mluvčí, A. V. BOLTJANSKIJ, ve svém vystoupení mj. uvedl:

"Naším úkolem v současném období není založit okamžitě sociálně demokratickou stranu. Není k tomu zatím vhodná doba a v SSSR jsou malé sociálně demokratické tradice, na jejichž základě by bylo možné tuto stranu - jako vedoucí stranu - vybudovat." Dále hovořil "zatím" o spojení se Socialistickou internacionálou a jejími představiteli v NSR, Rakousku, Belgii a Švédsku. Uvedl,

že ve své činnosti se musí opírat o jejich zkušenosti a za základ přijmout závěry III. kongresu Socialistické internacionály, přijaté ve Frankfurtu v roce 1951, což znamená otevřený rozchod s marxismem-leninismem. Jako hlavní úkol v současné etapě vytýčil sjednocení všech členů SDS v SSSR a uskutečnění společné konference v Leningradu nebo v Kujbyševě.

Podle jeho odhadu je v leningradské oblasti zatím jen asi 50 osob, schopných vytvořit solidní základnu budoucí strany. Proto také mezi nimi není žádný dělník, neboť - jak se vyjádřil - jde o náročnou organizátorskou činnost. Optimisticky však tvrdí, že tento byť i malý počet je velkým začátkem, když bere v úvahu, že jejich řady rostou každým okamžikem a je přesvědčen, že jsou na tom "několikanásobně lépe než Lenin, který měl v prvopočátku pouze tři spolupracovníky".

/Představitel FMV v SSSR/

Rozdělovník

- s. Jakeš
- s. Husák
- s. Adamec
- s. Indra
- s. Hegenbart

mod FMV 7
I, II s SVR

Některé aspekty kontrarozvědné činnosti speciálních služeb ČLR

Od vytvoření Ministerstva státní bezpečnosti /MSB/ v roce 1983 čínské speciální služby značně zesílily kontrarozvědnou ochranu institucí a organizací, které představují potenciální objekty pro operativní pronikání cizích rozvědek. Aktivizace činnosti čínských kontrarozvědných služeb je současně doprovázena zvýšením profesionality, pružnějším a diferencovaným přístupem k představitelům různých států i aktivnějším využíváním kombinací a operativních her.

Cílem vytvoření MSB bylo zkonzentrovat kontrarozvědné funkce v rámci jednoho orgánu, který by byl schopen bojovat s "rozšiřující se činností cizích rozvědek", zajistit bezpečnost stranických a státních institucí, vojenských jednotek, speciálních objektů a zajistit fyzickou ochranu čínskému stranickému a státnímu vedení. V souvislosti s rychlým rozvojem mezinárodních stylů v posledních létech, pronikáním západních ideologií do ČLR a aktivizací různých disidentských elementů má MSB realizovat i další úkoly, spojené se stíháním politických trestních činů.

Organizační základnou pro formování Ministerstva státní bezpečnosti byly především operativní jednotky Ministerstva veřejné bezpečnosti /které byly kompletně nebo z části začleněny do nového ministerstva/, a vojenské jednotky ochrany státního vedení.

V procesu výstavby Ministerstva státní bezpečnosti byla věnována zvláštní pozornost kádrovým otázkám. Kandidatury na vedoucí místa v novém ministerstvu byly dohodnuty ve stranickém a státním vedení. Státní rada ČLR přijala usnesení, aby místní orgány Veřejné bezpečnosti a Čínské lidové osvobozenecí armády daly novému resortu k dispozici mladé lidi, kteří mají střední a vysokoškolské vzdělání a ovládají cizí jazyky. Nábor kádrů je uskutečňován rovněž mezi absolventy vysokých škol: v pekingském Institutu mezinárodních vztahů, Institutu mezinárodní politiky, Institutu cizích jazyků a v pekingské univerzitě. Před

zahájením služby v centrálním aparátu absolvují noví pracovníci speciální školení v 6 měsíčních kursech.

Velký význam pro posílení kádrového složení Ministerstva národní bezpečnosti mělo jmenování nového ministra Státní bezpečnosti v září 1985 - Jia Chun Wanga, bývalého zástupce tajemníka pekingského výboru strany a tajemníka městské komise pro kontrolu kázně. Nový ministr je charakterizován jako vedoucí nové generace - vzdělaný, mající zkušenosti ze stranické a administrativní práce.

Mimo posilování organizační struktury, zdokonalování metod řízení školení pracovníků, jsou realizována aktivní opatření k vybavení jednotek Státní bezpečnosti nejnovější speciální technikou západní a japonské výroby - odposlechovým zařízením a zařízením ke kontrole telefonických rozhovorů, miniaturními televizními kamerami, prostředky k radiovému spojení atd.

K přikrytí svých pracovníků MSB aktivně využívá různé podniky, obchodní organizace, firmy, banky, instituce atd. Například kontrarozvědné zajištění zahraničních představitelů v Pekingu je částečně realizováno pod přikrytím firmy, která zabezpečuje služby pro cizince, působící služebně na území ČLR.

Na počátku roku 1986 čínské speciální služby s využitím masově sdělovacích prostředků uskutečnily kampaň k boji proti úniku informací, jež jsou státním tajemstvím. Hlavním objektem profylaktických opatření se stali kádroví pracovníci, mající přístup k tajným informacím. V průběhu přednášek o bdělosti a ostráživosti v práci organizací a institucí pracovníci StB zdůrazňovali, že kádroví důstojníci rozvědky působící pod přikrytím různých ambasád, se snaží využívat "legální" možnosti, jež vznikají v důsledku politiky "otevřených dveří", kterou uskutečnuje Čína. V přednáškách byly obsaženy výzvy, aby obyvatelstvo zesílilo bdělost, hlásilo orgánům bezpečnosti každý podezřelý fakt. Tuto kampaň využily státní orgány ČLR k zesílení kontroly styků místních občanů s cizinci.

Úkoly kontrarozvědného zajištění terénu řeší čínské speciální služby objektovým způsobem. V souladu s touto zásadou v hlavních institucích a organizacích /např. vedoucí orgány KS Číny, vedoucí vojenské instance, vědecko-výzkumná střediska, důležité hospodářské objekty, dopravní síť, vysílače/, jež jsou považovány za objekty operativního zajištění, jsou vytvářeny odbory vnitřní bezpečnosti. Formálně jsou základní částí administrativního aparátu podniku nebo instituce a mají patřičná oprávnění. Fakticky jsou představitelstvy orgánů státní bezpečnosti a na základě jejich pokynů plní konkrétní operativní úkoly.

Odbory vnitřní bezpečnosti se vytváří podle početnosti personálu a důležitosti objektu, početní stav odboru tvoří nejméně 3 příslušníci na 1000 osob v objektu.

Odbory vnitřní bezpečnosti mají následující oprávnění:

- vyhledávání poznatků souvisejících s kontrarevoluční činností a dalšími kriminálními trestnými činy, včetně zajištění místa činu, výslechu svědků a podezřelých, získání odcizených materiálních hodnot;
- realizování profylaktických opatření;
- provádění kontroly osob, které spáchaly trestný čin a vykonávají trest odňtí svobody, byly odsouzeny podmíněně nebo z rozhodnutí soudu musí být nad nimi vykonáván dohled.

Odbory vnitřní bezpečnosti však nemají právo uvěznit, zadřížet, provádět prohlídku, konfiskovat majetek a ukládat peněžité tresty.

Rozsah a priorita úkolů odborů vnitřní bezpečnosti je dána konkrétními podmínkami. Například: v podnicích obranného průmyslu a ve velkých vědeckých a výzkumných střediscích se zabývají hlavně zabezpečením ochrany utajovaných skutečností; v objektech koncentrace vědecko-technických kádrů věnují hlavní pozornost zajištění bezpečnosti čelných specialistů, kteří jsou známí v ČLR a v zahraničí; v místech koncentrace zahraničních specialistů a v místech pravidelně navštěvovaných cizinci, především zajišťují

tzv. bezpečnostní režim cizinců a rovněž uskutečňování "výchovné" činnosti mezi čínskými občany, kteří vzhledem k charakteru jejich práce udržují styky s cizinci.

Hlavním úkolem odborů vnitřní bezpečnosti z hlediska kontrarozvědného zajištění objektů je odhalení cizí agentury a neutralizování její činnosti. Současně jsou povinny vést boj s podvratnou činností "kontrarevolučních elementů" uvnitř země.

Politický dohled nad činností odborů vnitřní bezpečnosti mají stranické orgány. Odbory mají za povinnost informovat stranické výbory o své kontrarozvědné práci a o situaci v objektu. Provádění kontrarozvědné činnosti ve straně je zakázáno. Záležitosti týkající se proniknutí "špionů a kontrarevolucionářů" do KS Číny jsou nejprve řešeny vnitrostranickou cestou a teprve poté, jestliže je to nutné, jsou pod přísnou stranickou kontrolou realizována specifická kontrarozvědná opatření proti podezřelým osobám.

Činnost odboru vnitřního zpravodajství je zaměřena především na odhalení takových skutečností, jako jsou styky personálu chráněných objektů se zjištěnými nebo podezřelými pracovníky rozvědek protivníka, styky s pracovníky zahraničních zastupitelství, podezřelé chování čínských občanů po návratu ze zahraničí, verbovky dělníků a úředníků, kteří soukromě nebo služebně vyjíždějí do zahraničí, rozvedkami protivníka.

Speciální služby ČLR preferují zásadu, podle níž je potřebné činnosti protivníka zamezit ještě v etapě příprav realizace určité akce, kdy ještě nemohl způsobit značné škody nebo ztráty. Například odhalený agent cizí rozvědky v důležitém výrobním objektu, ve vědecko-výzkumné nebo správní instituci je zpravidla přeložen do jiného objektu, kde je zahájeno jeho rozpracování. V některých případech, kdy není možno rychle soustředit nezbytné operativní údaje, může odbor vnitřní bezpečnosti, se souhlasem stranického výboru a nadřízeného bezpečnostního orgánu, ponechat osobu na původním pracovišti, současně však realizuje všechna opatření, potřebná k její kontrarozvědné kontrole.

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec

s. Indra
s. Hegenbart

/Představitel FMV v PLR/

1. vyd. FMV 7

ÚřÍS, 10. KSSNR

Technické vybavení britských policejních složek

Britská policie úspěšně přizpůsobuje své technické vybavení měnícím se požadavkům na výkony služby a všeobecnému technickému pokroku. Jedním z hlavních směrů modernizace je využívání výpočetní techniky.

Policie ve Velké Británii využívá počítače již téměř 20 let, avšak přelomem bylo zavedení velkých počítačových systémů v letech 1985-1986, které pokrývají celé území, s výjimkou tzv. ostrovů kanálu La Manche a Severního Irska. Systémy vypracované americkými firmami HONEY WELL BULL a MC DONNEL DOUGLAS na objednávku ministerstva vnitra Velké Británie /Home Office/, instalovala technická služba Home Office Scientific Research and Developement System.

Hlavní systém HOLMES /Home Office Large Major Enquiry System/ tvoří dva podsystémy:

- MIRIAM /Major Incident Room Index and Action Management/ a
- MICAH /Major Incident Computer Application Conforming to Holmes/.

Centrála systému Holmes je umístěna v komplexu budov New Scotland Yard. Má 75 místností, v nichž je instalováno asi 800 terminálů. Systém je v nepřetržitém provozu a je vybaven jedním z nejlepších systémů programů ve světě.

V rámci systému Holmes pracují tyto hlavní programy:

INCIDENT LODGING

Zpracovává vstupní informace, které dostává řídící pracoviště z různých pramenů - mj. od pěších a motorizovaných hlídek, z telefonických hlášení občanů na policejní linku 999 a poplachových zařízení spojených s centrálovou policií. Umožňuje řídícímu středisku kontrolovat situaci a přijímat rychlá rozhodnutí v situacích, které vyžadují policejní zásah /dopravní nehody, krádeže, zjištění hledané osoby apod./.

RESOURCE AVAILABILITY

Program zabezpečuje spojení centrály s jednotlivými policisty ve službě. Každý příslušník britské policie je vybaven přenosným radiotelefonem, který pracuje automaticky. Nezávisle na vůli a znalostech policisty vysílá signál, který přijímá centrála. Řídící stanoviště tak má informace o dislokaci všech policistů ve službě a v náhlých případech může optimálně organizovat přeskupení sil a prostředků do určitého ohroženého nebo napadeného prostoru.

ACTION PLANS

V případě vzniku konkrétní události /např. dopravní nehody/, systém po obdržení informace automaticky simuluje policejní akci, tj. rozmísťuje síly a prostředky, stahuje dodatečně příslušníky z dalších oblastí, automaticky uvědomuje záchrannou službu, požární stráž, rezervuje místa v nemocnicích atd.

BURGLAR ALARMS

Spojuje všechna poplachová zařízení, instalovaná v soukromých i státních objektech, zapojená do centrálního systému v jednotnou síť. Počítač všechny poplachy automaticky nahrává do paměti s udáním lokalizace zařízení, času vyhlášení a trvání poplachu apod. Program umožňuje rozlišit falešný poplach /způsobený např. atmosférickými poruchami nebo krátkým spojením v poplachové instalaci/ od skutečných poplachů. V případě skutečného poplachu systém nasazuje do akce policejní síly a prostředky, které jsou nejblíže napadenému objektu.

STREET INDEX

V paměti systému jsou uloženy mapy každého města, čtvrtí a ulice na území Velké Británie, včetně orientačních bodů - např. telefonních automatů, televizních kamer a dalších. Pod systém SOUNDEX umožňuje správně identifikovat název objektu, podaného telefonicky na poplachové číslo policie 999 nesrozumitelně. Počítač vyhledá názvy znějící podobně, eliminováním najde správný název, lokalizuje jej na mapě města a registruje oznamený incident.

VEHICLE AVAILABILITY

Každý vůz britské policie je vybaven vysílačkou, která automaticky vysílá radiový signál. To umožňuje centrále průběžnou lokalizaci vozů nezávisle na hlášení hlídek a stanovení kanálů spojení /citlivosti vln radiostanic radiovozů/.

PERSONAL SYSTEM

V paměti počítače jsou zaregistrovány údaje ke všem příslušníkům policie ve Velké Británii, včetně doplňujících informací - např. znalost jazyků, speciální školení apod. Program mj. umožňuje optimalizovat výběr příslušníků do speciálních policejních akcí.

POLICE NATIONAL COMPUTER INTERFACE

Umožňuje spojení s bankou dat centrálního policejního počítače /PNC/ a jednotkami kontrarozvědky MI-5. Od roku 1990 převezme funkci PNC počítač novější generace.

K budování vlastní počítačové sítě přistoupila také londýnská policie /London's Metropolitan Police Force/. V souladu s rozhodnutím Home Office obsáhne všechny policejní síly hlavního města, tedy všech jejích 75 oddělení.

Instalování systému CRIS /Crime Report Information System/ má být dokončeno do r. 1991. Každé oddělení bude mít v počítači k dispozici datovou základnu s objemem 200 Megabytů, umožňující uložení asi 1000 případů, hlavně kriminálních. Po měsíci bude počítač každý případ automaticky předávat do centrálního počítače, který bude instalován na Hlavním velitelství londýnské policie. Údaje budou zpracovávány na základě analogie způsobu spáchání trestného činu, místa, podobnosti pachatelů a dalších okolností.

Program pro systém CRIS připravuje britská firma SD-SCICOM. V hlavním stanu londýnské policie bude instalováno 10 velkých počítačů VAX 8800, a v terénních odděleních zařízení DEC MICRO VAX. K uchování údajů budou využívány optické disky s velkým

objemem. Informace v nich uložené budou likvidovány po 10 letech.

Plánovaný náklad na instalování systému není stanoven. Je však známo, že příprava programu si vyžádá částku 17 miliónů funtů, dodatečné velké náklady budou spojeny s informativním školením 33000 příslušníků policie.

CRIS bude kompatibilní s dalšími existujícími systémy.

Ministerstvo vnitra Velké Británie asignovalo v lednu t. r. částku 13,5 miliónů funtů na instalování nejmodernějších skrytých videokamer pro potřeby policie do ledna 1990:

- na příchodech a nástupištích všech stanic londýnského metra,
- na všech místech zahrnutých do zvláštní policejní ochrany /Parliament Square, Marble Arch, Oxford Circus, Hyde Park, Trafalgar Square a Whitehall Place/, obraz bude bezprostředně vysílán do operačního centra Scotland Yardu,
- v oblastech Londýna a dalších místech ohrožených zločiností /banky, velké obchody, parky, školy, stadiony/, .
- v některých autobusech městské dopravní sítě "London Buses" a "Hoppa".

/Představitel FMV v PLR/

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Pitra
s. Knotek
s. Hegenbart
s. Jireček
s. Lazar

ved. FMV 7

I, II, S, no KS SNIZ

archív
bezpečnostních
složek

